

PROCEDURA

**privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare
pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare și la Piața pe
Parcursul Zilei**

Întocmit: OPERATORUL PIEȚEI DE ENERGIE M S.R.L.

- Iunie 2025 -

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Documentul revizuit:

Nr. crt.	Rev.	Data	Revizia se referă la:
			-

C U P R I N S

	Pag.
1. Scop	4
2. Domeniu de aplicare	4
3. Abrevieri	4
4. Definiții.....	4
5. Documente de referință	7
6. Mod de lucru	8
7. Contestații.....	14
8. Drepturile Participantului la PZU /PPZ.....	15
9. Obligațiile Participantului la PZU/PPZ	15
10. Drepturile OPEM	16
11. Obligațiile OPEM.....	16

1. SCOP

Prezenta procedură stabilește:

- 1.1. Principiile și modalitățile de constituire a garanțiilor de către Participanții la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică și de către Participanții la Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei care intenționează să efectueze tranzacții de cumpărare.
- 1.2. Activitățile desfășurate de către OPEM, în calitate de OPEE, privind verificarea, monitorizarea și utilizarea garanțiilor.
- 1.3. Notificarea și rezolvarea contestațiilor

2. DOMENIU DE APLICARE

Prezenta procedură se aplică pentru:

- 2.1. Verificarea de către OPEM, a constituirii garanțiilor de către Participanții la Piața de energie electrică pentru Ziua Următoare și de către Participanții la Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei care transmit oferte de cumpărare.
- 2.2. Stabilirea modului de validare de către OPEM a ofertelor de cumpărare și a situațiilor în care OPEM execută garanția financiară constituită de către Participanții la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică și/sau de către Participanții la Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei.

3. ABREVIERI

ANRE	- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova
MDL	- Lei moldovenesci
OPDD	- Ordin de plată de debitare directă
OPEE	- Operatorul pieței energiei electrice M S.R.L. "OPEM"
OPEM	- Operatorul pieței energiei electrice M S.R.L.
PPZ	- Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei
PZU	- Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică
SGB	- Scrisoare de garanție bancară de plată
TVA	- Cotă Taxă pe Valoarea Adăugată exprimată în valoare absolută
ZL	- Zi bancară lucrătoare

4. DEFINIȚII

În sensul prezentei Proceduri sunt utilizați termenii definiți în Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016 cu modificările și completările ulterioare, în Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/07.08.2020, cu modificările și completările ulterioare, precum și următorii termeni:

- 4.1. *Agentul escrow* – bancă cont central care va deschide la ordinul clientului său (Participant la PZU și/sau PPZ) Contul escrow pentru PZU și /sau PPZ, în favoarea OPEM;
- 4.2. *Banca Cont Central* – banca comercială, în calitate de prestator de servicii de plată al beneficiarului, la care OPEM are deschis contul central al PZU, respectiv contul central al PPZ, conturi centrale care urmează a fi creditate sau au fost creditate cu sumele prevăzute în ordinele de plată de debitare directă, dispuse de OPEM și debitate cu sumele prevăzute în ordinele de plată de transfer credit;
- 4.3. *Cont Central aferent PPZ* – contul deschis în numele OPEM care urmează a fi creditat sau a fost creditat cu sumele prevăzute în ordinele de plată de debitare directă, emise de OPEM și debitat cu sumele prevăzute în ordinele de plată de transfer credit. Acest cont este utilizat pentru încasarea și efectuarea plăților aferente tranzacțiilor încheiate pe PPZ;
- 4.4. *Cont Central aferent PZU* – contul deschis în numele OPEM care urmează a fi creditat sau a fost creditat cu sumele prevăzute în ordinele de plată de debitare directă, emise de OPEM și debitat cu sumele prevăzute în ordinele de plată de transfer credit. Acest cont este utilizat pentru încasarea și efectuarea plăților aferente tranzacțiilor încheiate pe PZU;
- 4.5. *Cont curent de garanții pentru PZU și PPZ* – contul deschis de OPEM la Banca Cont Central în care Participanții la PZU și/sau PPZ vor depune garanții financiare în vederea garantării plăților tranzacțiilor pe care intenționează să le realizeze pe PZU și/sau PPZ;
- 4.6. *Cont escrow* – contul de depozit colateral deschis de Participantul la PZU și/sau PPZ la Banca Cont Central;
- 4.7. *Contractul (cadru) de participare la PZU și PPZ* – acord standardizat elaborat de OPEE, supus consultării publice și avizat de către ANRE, care prevede drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OPEM și participantul la piețele de energie electrică pe termen scurt (PZU și/sau PPZ);
- 4.8. *Data decontării* – data la care obligațiile de transfer al fondurilor sunt îndeplinite între prestatorul de servicii de plată al plătitorului și prestatorul de servicii de plată al beneficiarului plății;
- 4.9. *Data finalizării plății* – data la care beneficiarul plății cere prestatorului de servicii de plată al beneficiarului să crediteze contul de plăți al acestuia cu suma înscrisă în ordinul de plată de debitare directă (ziua și anul în cifre, luna în litere);
- 4.10. *Garanție constituită ($G_{constituit}$)* – valoarea garanției financiare constituită de către Participant la PZU și/sau pentru Participant la PPZ;
- 4.11. *Garanție disponibilă (G_{disp})* – valoarea momentană a garanției, actualizată permanent de către sistemul informatic pentru PZU/PPZ prin diminuarea valorii garanției de validare pentru PZU/PPZ ($G_{validare}$) cu valoarea ofertelor de cumpărare introduse până în acel moment;
- 4.12. *Garanție de validare ($G_{validare}$)* – valoarea calculată a garanției, rezultată prin diminuarea valorii garanției constituite/repartizate aferente PZU cu obligațiile de plată ale participantului la PZU neîncasate în contul central al PZU, față de care se validează ofertele de cumpărare la prețuri pozitive ;
- 4.13. *Nota de Decontare zilnică* – raport emis zilnic în cadrul Sistemului de decontare pentru fiecare Participant la PZU, în care sunt specificate, orar și cumulativ, la nivel de zi de livrare, cantitățile de

energie electrică tranzacționate la vânzare și/sau cumpărare, prețurile orare de închidere a pieței și valorile totale și nete aferente drepturilor de încasare /obligațiilor de plată, inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil;

- 4.14. *Ofertă de Cumpărare* – oferta transmisă de un Participant la PZU în scopul cumpărării de energie electrică de pe PZU;
- 4.15. *Operator al pieței de energie electrică* – întreprindere electroenergetică, titular de licență pentru operarea pieței energiei electrice, responsabilă de operarea și de asigurarea funcționării piețelor organizate de energie electrică;
- 4.16. *Operator al pieței energiei electrice desemnat* – operator de piață licențiat de Agenție, autorizat să îndeplinească sarcini legate de cuplarea unică a piețelor energiei electrice pentru ziua următoare și a piețelor energiei electrice pe parcursul zilei;
- 4.17. *Ordin de plată de debitare directă* – instrucțiune de plată prin debitare directă formulată de OPEM către prestatorul de servicii de plată al OPEM, pentru creditarea contului central al PZU/PPZ de către prestatorul de servicii de plată al plătitorului la care Participantul la PZU/PPZ are deschis contul care urmează a fi debitat cu suma prevăzută în ordinul de plată de debitare directă;
- 4.18. *Participant la PZU/PPZ* — participant care se înscrie la PZU/PPZ pe baza regulilor aprobate de ANRE și detaliate în Procedura privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanților la piețele de energie electrică pe termen scurt (PZU și PPZ) și care respectă Contractul (cadru) de participare la PZU și PPZ, precum și reglementările naționale corespunzătoare participării la piața de energie electrică aplicabile;
- 4.19. *Piața pe Parcursul Zilei* – piață angro a energiei electrice, organizată de operatorul pieței energiei electrice, care asigură participanților la piață posibilitatea de a-și acoperi curba reală de sarcină pentru o zi de livrare, prin mecanisme de tranzacționare, prin care vânzarea și cumpărarea energiei electrice se efectuează în baza tranzacțiilor ce au loc pentru o zi de livrare, după închiderea pieței energiei electrice pentru ziua următoare și înainte, cu o anumită perioadă, de începerea livrărilor;
- 4.20. *Piața pentru ziua următoare* – piață angro a energiei electrice, organizată de operatorul piețelor de energie electrică, care asigură participanților la piață mecanisme de tranzacționare pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice pentru fiecare interval de dispecerizare din ziua de livrare fizică a energiei electrice care urmează imediat după ziua de tranzacționare;
- 4.21. *Prestatorul de servicii de plată al beneficiarului plății* – prestatorul de servicii de plată care finalizează transferul de credit sau debitarea directă efectuând operațiunile relevante;
- 4.22. *Prestatorul de servicii de plată al plătitorului* – prestatorul la care plătitorul are deschis contul de plăți care urmează a fi debitat cu suma prevăzută în ordinul de plată de debitare directă sau de transfer de credit; în prima etapă prestatorul de servicii de plată al plătitorului (Participant la PZU/PPZ) va fi tot prestatorul de servicii de plată al beneficiarului (OPEM);
- 4.23. *Scrisoare de garanție bancară de plată* – document prin care banca garantă se angajează în mod irevocabil și necondiționat să plătească, la prima solicitare scrisă a OPEM orice sumă până la concurența unei sume maxime stabilite de către Participantul la PZU și/sau PPZ, în calitate de ordonator al garanției. Este emisă pe o perioadă limitată de timp, conform modelului agreat de comunitatea bancară;

- 4.24. *Sistem informatic post tranzactionare* – Sistem informatic separat implementat de OPEE ca soluție pentru accesul participanților la notele de decontare pe bază de certificat digital și parolă;
- 4.25. *Zi bancară lucrătoare* – acea parte a unei zile pe parcursul căreia o bancă comercială recepționează, acceptă sau refuză executarea, modificarea și revocarea ordinelor de plată/instrucțiunilor de debitare directă, emite scrisori de garanție bancară de plată, efectuează operațiuni în contul clienților săi;
- 4.26. *Zi de livrare* – ziua (în ore EET) în care are loc livrarea/consumul energiei electrice prevăzute în tranzacțiile pe PZU, zi care urmează celei în care are loc licitația;
- 4.27. *Zi lucrătoare* – zi calendaristică, cu excepția zilei de sâmbătă, duminică și a oricărei zile declarată sărbătoare legală în Republica Moldova;
- 4.28. *Zi nelucrătoare* – zi de sâmbătă, de duminică și ziua declarată sărbătoare legală în Republica Moldova;
- 4.29. *Zi de tranzacționare pe PPZ* – zilele în care se efectuează tranzacții pe PPZ ce au loc pentru o zi de livrare, după închiderea PZU;
- 4.30. *Zi de tranzacționare pe PZU* – ziua în care are loc licitația pe PZU și se stabilesc tranzacții cu energie electrică cu livrare în ziua următoare.

5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- 5.1. Legea cu privire la energia electrică nr. 107/2016 cu modificările și completările ulterioare.
- 5.2. Codul Fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997 cu modificările și completările ulterioare.
- 5.3. Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/07.08.2020, cu modificările și completările ulterioare.
- 5.4. Hotărârea de Guvern nr.125/21.02.2024 privind desemnarea societății Operatorul Pieței de Energie M „OPEM” S.R.L. ca „operator al pieței energiei electrice” (OPEE).
- 5.5. Licența nr. 000166/19.03.2024 emisă de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova prin care a autorizat OPEM să opereze piețele de energie electrică pe termen scurt (Piața pentru Ziua Următoare și Piața pe Parcursul Zilei din Republica Moldova).
- 5.6. Procedura operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică.
- 5.7. Procedura operațională privind funcționarea Pieței de energie electrică pe Parcursul Zilei.
- 5.8. Contractul (cadru) de participare la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică și la Piața de energie electrică pe Parcursul Zilei.
- 5.9. Procedura operațională privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor cu energie electrică înregistrate pe Piața pentru Ziua Următoare și pe Piața pe Parcursul Zilei.

6. MODUL DE LUCRU

6.1. Participantul la PZU/PPZ va întreprinde toate demersurile necesare în vederea constituirii garanțiilor financiare cu cel puțin 2 (două) zile bancare lucrătoare anterioare zilei de tranzacționare în care Participantul la PZU/PPZ dorește să introducă oferte de cumpărare.

6.2. Modalitățile de constituire a garanțiilor financiare sunt următoarele:

- Scrisoarea de garanție bancară de plată în favoarea OPEM emisă la ordinul Participantului la PZU/PPZ,
- Depunerea de fonduri bănești în Contul curent de garanții pentru PZU și PPZ, deschis de OPEM la Banca Cont Central,
- Deschiderea unui Cont escrow, prin încheierea unui Contract escrow între Participantul la PZU/PPZ, Banca Cont Central și OPEM.

6.2.1. SGB în favoarea OPEM, va avea termenul de valabilitate de minim 3 luni și poate fi emisă, la ordinul Participantului la PZU, de către:

- Banca cont central;
- altă bancă comercială rezidentă și avizată de Banca cont central, în baza Convenției între Banca cont central și Banca garantă;
- altă bancă comercială rezidentă.

Conținutul și forma SGB emise de către Banca garantă sunt în conformitate cu modelele publicate pe website în secțiunea Tranzacționare – Produse > Piața pentru Ziua Următoare/Piața pe parcursul Zilei > Înregistrare, Convenție, Proceduri, agreeate cu Banca Cont Central.

6.2.2. Participanții la PZU și PPZ pot utiliza o SGB comună pentru PZU și PPZ, cu obligația transmiterii unei adrese pe email, privind repartizarea valorii acestuia între PZU și PPZ, cu precizarea faptului că SGB comună va avea specificat în conținutul ei că se utilizează pentru PZU și PPZ.

SGB va preciza angajamentul irevocabil și necondiționat al Băncii garante de a plăti suma indicată de OPEM, la prima solicitare scrisă a acestuia și pe baza declarației sale privind faptul că Participantul la PZU nu și-a onorat obligațiile de plată asumate prin *Contractul (cadru) de participare la PZU și PPZ*, în termen de maxim:

- o zi bancară lucrătoare de la data primirii la sediul Băncii Cont Central a cererii de plată în executare formulată în scris de OPEM, dacă scrisoarea de garanție bancară de plată este emisă de Banca cont central;
- două zile bancare lucrătoare, dacă scrisoarea de garanție bancară de plată este emisă de altă Bancă garantă.

6.2.3. Participanții la PZU și/sau PPZ pot constitui garanții financiare comune pentru PZU și PPZ prin depunere de fonduri bănești în:

- contul curent de garanții pentru PZU și PPZ deschis de OPEM la Banca Cont Central,

- contul escrow deschis de Participantul la PZU și/sau PPZ la Banca Cont Central.

6.3. Participantul la PZU și PPZ poate solicita modificarea repartiției nominale a valorii garanției financiare comune, indiferent de modul de constituire a acesteia, cu obligația de a comunica în scris la OPEM, printr-o solicitare transmisă pe email, cel mult o dată pe săptămână, cel mai târziu în penultima zi lucrătoare a săptămânii, înainte de ora 14:00, repartiția nominală a valorii garanției financiare între PZU și PPZ.

Orice modificare a repartiției între PZU și PPZ a valorii garanției financiare comune pentru cele două piețe va fi însoțită de o adresare transmisă către OPEM referitoare la repartiția nominală a acesteia.

6.4. Participantul la PZU și/sau PPZ va stabili valoarea garanției financiare, în conformitate cu intențiile sale comerciale, astfel încât valoarea garanției constituite să acopere cumulativ minim valorile din tabelul următor, pentru PZU (poz.1+poz.2) și pentru PPZ (poz.1+poz.3+poz.4):

Nr.crt.	Stabilirea valorii garanției financiare	PZU	PPZ
1.	Valoarea netă a obligațiilor de plată (inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil) conform notei decontare zilnice pentru ziua/zilele de livrare anterioare, pentru care s-au emis OPDD, neîncasate în contul central al pieței respective	x	x
2.	Valorile maxime cumulate ale ofertelor zilnice de cumpărare (inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil), calculate pentru ziua de tranzacționare curentă, respectiv pentru ofertele transmise în avans	x	
3.	Valoarea obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor încheiate pentru ziua de livrare curentă		x
4.	Valoarea maximă a ofertelor de cumpărare la prețuri pozitive active		x

6.5. OPEE determină zilnic pentru fiecare Participant la PZU/PPZ, valoarea garanției de validare ($G_{validare}$) în vederea validării ofertelor de cumpărare transmise de către aceștia, cu luarea în considerare a TVA, dacă este aplicabil:

$$G_{validare} = (G_{constituit} - T_{oblig}) / (1 + TVA/100)$$

unde:

$G_{constituit}$ - valoarea garanției/garanțiilor financiare constituite/repartizate în condițiile prevăzute la pct.6.2. și pct.6.3. reprezintă partea din valoarea garanției financiare alocată de Participant pentru PZU și respectiv pentru PPZ;

T_{oblig} - total obligații de plată neîncasate în Contul Central al PZU/PPZ, rezultate din însumarea valorilor nete ale obligațiilor de plată prevăzute în Notele de

decontare zilnice pentru care nu s-au emis încă OPDD și cu valorile OPDD care nu au ajuns la data finalizării sau pentru care s-au primit refuzuri la plată, inclusiv valoarea obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor încheiate pentru ziua de livrare curentă în cazul PPZ.

6.6. Garanțiile de validare se recalculează de către OPEE, pentru fiecare Participant, astfel:

6.6.1. În fiecare zi de tranzacționare, care este zi bancară lucrătoare:

- până la ora 9:30, pentru participanții la PZU ale căror obligații de plată au fost încasate în Contul Central al PZU până la ora 8:30;
- după ora 15:30, pentru participanții la PZU, ulterior emiterii Notelor de decontare zilnice care cuprind valoarea obligațiilor de plată pentru ziua de tranzacționare respectivă, precum și evidențierii în Contul Central al PZU al încasărilor conform OPDD emise în ziua bancară precedentă;
- după ora 15:30, pentru participanții la PPZ, în ziua anterioară zilei de livrare, pentru fiecare Participant la PPZ, ulterior evidențierii în Contul Central al PPZ al încasărilor conform OPDD emise în ziua bancară precedentă;

6.6.2. În fiecare zi de tranzacționare care nu este zi bancară lucrătoare, după ora 15:30, ulterior emiterii Notelor de decontare zilnice care cuprind valoarea obligațiilor de plată pentru:

- ziua de tranzacționare respectivă pentru participanții la PZU,
- ziua/zilele anterioare de livrare și pentru tranzacțiile realizate în ziua de livrare curentă, pentru participanții la PPZ.

6.7. Garanția de validare (G_{validare}) va fi diminuată automat de Sistemul de tranzacționare aferent:

- PZU, cu valoarea ofertelor de cumpărare introduse în avans și/sau pentru ziua de tranzacționare curentă, în ordinea introducerii acestora, obținând astfel valoarea garanției disponibile ($G_{\text{disp.PZU}}$), față de care se validează ofertele de cumpărare introduse ulterior,
- PPZ, cu valoarea ofertelor active de cumpărare și cu valoarea tranzacțiilor de cumpărare încheiate pentru ziua de livrare curentă/următoare, obținând astfel o nouă valoare a garanției de validare disponibile ($G_{\text{disp.PPZ}}$), pentru ofertele de cumpărare introduse ulterior în sesiunea de tranzacționare.

6.8. Valorile garanțiilor financiare constituite/repartizate pentru PZU/PPZ pot limita prin procesul de validare, valoarea ofertelor de cumpărare introduse în Sistemul de tranzacționare al PZU/PPZ.

6.9. În cazul în care, prin introducerea unei noi oferte de cumpărare pe PZU/PPZ, valoarea garanției disponibile este mai mică decât valoarea noii oferte de cumpărare, Sistemul de tranzacționare al PZU/PPZ, invalidează noua ofertă, iar Participantul la PZU/PPZ este notificat prin mesaje automate ale sistemului de tranzacționare respectiv.

6.10. În situația în care, prin raportul refuzurilor, emis în data finalizării prevăzută în OPDD transmis de OPEM, Banca cont central informează OPEM de refuzul executării OPDD, datorită lipsei de disponibilități din contul Participantului la PZU/PPZ, OPEM va transmite, în aceeași zi, în format

electronic, către Banca Cont Central, pentru suma refuzată la plată, cererea de plată în executare a garanției/garanțiilor financiare, în termen de maxim:

- o zi bancară lucrătoare dacă SGB este emisă de Banca Cont Central, respectiv pentru garanția financiară constituită în contul curent de garanții sau în contul escrow;
- două zile bancare lucrătoare dacă SGB este emisă de o altă bancă garantă și este avizată de către Banca Cont Central.

În cazul în care SGB emisă de o altă bancă garantă nu este avizată de Banca Cont Central, OPEM va transmite către Banca garantă, solicitarea executării SGB în termen de maxim două zile bancare lucrătoare.

- 6.11. Perioada de valabilitate a SGB emisă în favoarea OPEM de Banca de garantare la solicitarea Participantului la PZU/PPZ, ordonator, poate limita prin procesul de validare, introducerea ofertelor de cumpărare în Sistemul de tranzacționare al PZU/PPZ.
- 6.12. Participantul la PZU va întreprinde măsurile necesare pentru ca prelungirea valabilității SGB să fie transmisă la OPEM, înainte de expirarea valabilității SGB astfel:

	PZU	PPZ
Numărul minim de ZL pentru transmiterea la OPEM a prelungirii valabilității SGB emisa de Banca Cont Central, înainte de data expirării SGB		
- data expirării este o ZL	2 ZL	3 ZL
- data expirării nu este o ZL	3 ZL	4 ZL
Numărul minim de ZL pentru transmiterea la OPEM a prelungirii valabilității SGB emisa de altă Bancă garantă, înainte de data expirării SGB		
- data expirării este o ZL	3 ZL	4 ZL
- data expirării nu este o ZL	4 ZL	5 ZL

În cazul în care SGB este comună pentru PZU și PPZ, numărul minim de zile bancare lucrătoare pentru transmiterea la OPEM a prelungirii valabilității SGB emisa de Banca Cont Central/altă Bancă garantă vor fi considerate numărul minim de zile bancare lucrătoare pentru PPZ.

- 6.13. În situația în care valabilitatea SGB nu a fost prelungită conform pct. 6.12., ultima zi în care Participantul la PZU are dreptul să încheie tranzacții de cumpărare este, funcție de data la care expiră valabilitatea SGB, următoarea:

	PZU	PPZ
Ultima zi în care Participantul are dreptul să încheie tranzacții de cumpărare, anterioară zilei în care expiră valabilitatea SGB emisă de Banca Cont Central		
- data expirării este o ZL	2 ZL	3 ZL
- data expirării nu este o ZL	3 ZL	4 ZL
Ultima zi în care Participantul are dreptul să încheie tranzacții de cumpărare, anterioară zilei în care expiră valabilitatea SGB emisă de altă Bancă garantă		
- data expirării este o ZL	3 ZL	4 ZL
- data expirării nu este o ZL	4 ZL	5 ZL

- 6.14. În cazul în care Participantul la PZU nu a prelungit valabilitatea SGB conform pct. 6.12., dar a încheiat o nouă SGB cu banca sa de garantare, Participantul la PZU va lua toate măsurile necesare pentru ca OPEM să primească noua SGB, după cum urmează:

	PZU	PPZ
Numărul minim de ZL anterioare zilei în care expiră valabilitatea SGB emisă de Banca Cont Central pentru transmiterea la OPEM a noii SGB		
– data expirării este o ZL	2 ZL	3 ZL
– data expirării nu este o ZL	3 ZL	4 ZL
Numărul minim de ZL anterioare zilei în care expiră valabilitatea SGB emisă de altă Bancă garantă pentru transmiterea la OPEM a noii SGB		
– data expirării este o ZL	3 ZL	4 ZL
– data expirării nu este o ZL	4 ZL	5 ZL

- 6.15. Scoaterea de sub obligații a Băncii garante pentru SGB emisă pentru PZU sau PPZ se poate efectua, la cererea Participantului la PZU sau PPZ, înainte de data de expirare a termenului de valabilitate a acesteia. Participantul la PZU sau PPZ solicită în scris acordul OPEM de scoatere de sub obligații a Băncii garante și OPEM transmite în format letric Băncii garante confirmarea că Participantul la PZU sau PPZ și-a îndeplinit toate obligațiile de plată.

Confirmarea de către OPEM a îndeplinirii obligațiilor de plată ale Participantului la PZU sau PPZ, rezultate în urma tranzacționării pe PZU sau PPZ, se va face în ziua bancară lucrătoare imediat următoare încasării în conturile centrale aferente PZU sau PPZ a tuturor sumelor aferente obligațiilor de plată.

- 6.16. În cazul în care SGB comună este emisă de Banca de garantare pentru PZU și PPZ, scoaterea de sub obligații a Băncii garante:

6.16.1. se poate efectua, la cererea Participantului la PZU și PPZ, înainte de data de expirare a termenului de valabilitate a acesteia. Participantul la piețele pe termen scurt solicită în scris acordul OPEM de scoatere de sub obligații a Băncii garante și OPEM transmite în format letric Băncii cont central confirmarea că Participantul la PZU și PPZ și-a îndeplinit toate obligațiile de plată.

6.16.2 confirmarea de către OPEM a îndeplinirii obligațiilor de plată ale Participantului la PZU și PPZ, rezultate în urma tranzacționării pe piețele pe termen scurt, se va face în ziua bancară lucrătoare imediat următoare încasării în conturile centrale de PZU și PPZ a tuturor sumelor aferente obligațiilor de plată.

- 6.17. Participantul la PZU sau PPZ poate solicita băncii emitente a SGB emisă pentru PZU sau PPZ, diminuarea valorii acesteia, iar în acest caz are obligația să notifice această intenție la OPEM. Diminuarea valorii SGB se realizează de către Banca garantă numai în baza acordului scris al OPEM, cu condiția ca valoarea SGB rămasă după diminuarea cu valoarea solicitată să acopere obligațiile de plată asumate de Participantul la PZU sau PPZ în urma tranzacțiilor încheiate (T_{oblig} este determinat conform prevederilor pct. 6.5.).

Transmiterea de către OPEM la Banca garantă a acordului privind diminuarea valorii SGB, precum și diminuarea efectivă a valorii acesteia în sistemul informatic al PZU sau al PPZ, se realizează în

ziua bancară lucrătoare imediat următoare zilei bancare lucrătoare în care s-a primit la OPEM cererea de diminuare a valorii SGB.

6.18. În cazul în care Participantul la PZU și la PPZ intenționează diminuarea valorii scrisorii de garanție bancară de plată comune emise de Banca de garantare pentru PZU și PPZ:

6.18.1. Participantul la PZU și PPZ poate solicita Băncii garante diminuarea valorii SGB, iar în acest caz are obligația să notifice această intenție la OPEM; diminuarea valorii SGB se realizează de către Banca garantă numai în baza acordului scris al OPEM, cu condiția ca valoarea rămasă după diminuarea cu valoarea solicitată să acopere obligațiile de plată asumate de Participantul la PZU și PPZ în urma tranzacțiilor încheiate pe PZU și PPZ.

6.18.2. Transmiterea de către OPEM la Banca Cont central/Banca garantă a acordului privind diminuarea valorii SGB, precum și diminuarea efectivă a valorii acesteia în sistemele informatice PZU și PPZ, se realizează în ziua bancară lucrătoare imediat următoare zilei bancare lucrătoare în care s-a primit la OPEM cererea de diminuare a valorii SGB.

6.19. Participantul la PZU și/sau PPZ care a constituit o garanție financiară în contul curent de garanții al OPEM, conform prevederilor de la pct.6.2.3., poate solicita OPEM rambursarea integrală a sumei din contul curent de garanții. OPEM va emite Ordinul de plată aferent restituirii Participantului la PZU și/sau PPZ a sumei în termen de maxim 5 zile bancare lucrătoare ulterioare zilei bancare lucrătoare, în care au fost încasate în conturile centrale aferente PZU și PPZ contravaloarea tuturor obligațiilor de plată asumate de Participantul la PZU și PPZ în urma tranzacțiilor încheiate.

6.20. Participantul la PZU și/sau PPZ care a constituit o garanție financiară în contul curent de garanții al OPEM, conform prevederilor de la pct.6.2.3., poate solicita OPEM diminuarea valorii acesteia. OPEM va emite Ordinul de plată aferent restituirii Participantului la PZU a sumei notificate, în 5 zile bancare lucrătoare care urmează zilei bancare lucrătoare în care s-a primit la OPEM cererea de diminuare, cu condiția ca valoarea rămasă să acopere obligațiile de plată asumate de Participantul la PZU și/sau PPZ în urma tranzacțiilor încheiate.

6.21. Participantul la PZU și/sau PPZ care a constituit o garanție financiară într-un cont escrow conform prevederilor de la pct.6.2.3., poate solicita OPEM și Băncii Cont Central închiderea contului escrow. OPEM va transmite acordul cu privire la închiderea contului escrow deschis de Participantul la PZU și/sau PPZ în ziua bancară lucrătoare ulterioare zilei bancare lucrătoare, în care au fost încasate în conturile centrale aferente PZU și PPZ contravaloarea tuturor obligațiilor de plată asumate de Participantul la PZU și PPZ în urma tranzacțiilor încheiate.

6.22. Participantul la PZU și/sau PPZ care a constituit o garanție financiară într-un cont escrow, conform prevederilor de la pct.6.2.3., poate solicita OPEM și Băncii Cont Central acordul pentru diminuarea valorii acesteia. OPEM va transmite acordul cu privire la suma notificată, în prima zi bancară lucrătoare care urmează zilei bancare lucrătoare în care s-a primit la OPEM cererea de diminuare, cu condiția ca valoarea rămasă să acopere obligațiile de plată asumate de Participantul la PZU și/sau PPZ în urma tranzacțiilor încheiate.

6.23. În situația în care Participantul la la PZU și PPZ are constituită o garanție financiară comună pentru PZU și PPZ, notificarea intenției de diminuare trebuie însoțită de o adresare privind repartizarea noii valori pentru PZU și PPZ.

6.24. Participantul la PZU și/sau PPZ poate majora valoarea garanțiilor financiare fără a solicita acordul OPEM. Participantul poate majora valoarea SGB/fondurilor bănești în contul curent de garanții sau în contul escrow și va transmite actul adițional la SGB/OP de majorare a disponibilităților în contul escrow/contul curent de garanții al OPEM în cel mult 2 (două) zile lucrătoare de la data efectuării acesteia. Orice majorare a valorii garanției financiare trebuie să fie însoțită de o adresare/comunicare transmisă pe email, privind repartizarea noii valori pentru PZU și PPZ.

7. CONTESTATII

- 7.1. Dacă un Participant la PZU și/sau PPZ consideră că valoarea garanției disponibile/data limită până la care poate tranzacționa la cumpărare în condițiile expirării valabilității SGB, stabilite conform prezentelor reguli, conține date incorecte, participantul respectiv poate contesta la OPEM printr-o notificare scrisă și poate pune în discuție orice element sau calcul aferent.
- 7.2. Notificarea unei contestații referitoare la valoarea garanției disponibile, transmisă de Participantul la PZU și/sau PPZ trebuie să specifice în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de tranzacționare/ziua de livrare, data stabilirii valorii contestate, elementul contestat, motivul contestării, valoarea contestată / recalculată, dacă este cazul, și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.
- 7.3. Notificarea unei contestații cu privire la data limită până la care Participantul la PZU și/sau PPZ poate tranzacționa la cumpărare în condițiile expirării valabilității SGB, transmisă de respectivul participant trebuie să specifice în mod clar perioada de timp vizată cum ar fi ziua de tranzacționare, elementul contestat, motivul contestării, termenul contestat, dacă este cazul, și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.
- 7.4. Orice Participant la PZU și/sau PPZ poate contesta valoarea garanției disponibile / data limită până la care respectivul participant poate tranzacționa la cumpărare în condițiile expirării valabilității SGB, într-un interval de o zi bancară lucrătoare de la:
- a) data afișării valorii garanției disponibile în platforma de tranzacționare a PZU și/sau PPZ;
 - b) data limită până la care participantul la PZU și/sau PPZ poate tranzacționa la cumpărare prețuri pozitive în condițiile expirării valabilității SGB.
- 7.5. Dacă un Participant la PZU și/sau PPZ nu a transmis nici o contestație în legătură cu valoarea garanției disponibile/data limită până la care poate tranzacționa la cumpărare în condițiile expirării valabilității SGB în intervalul menționat la pct. 7.4, se consideră acceptată de către respectivul participant, valoarea garanției disponibile/ data limită, după caz.
- 7.6. Ulterior primirii unei contestații, în termen două zile bancare lucrătoare, OPEM verifică elementele contestației și anume: respectarea termenului de transmitere a acesteia, perioada de timp vizată, elementul contestat, motivul contestării, valoarea contestată / recalculată, precum și celelalte probe comunicate de către participantul respectiv.

7.7. Atunci când verifică o contestație OPEM poate solicita Participantului la PZU și/sau PPZ informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de participantul respectiv, OPEM este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

7.8. OPEM va informa Participantul la PZU și/sau PPZ în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă valoarea garanției disponibile/data limită până la care poate tranzacționa la cumpărare în condițiile expirării valabilității SGB, conține date eronate, OPEM va corecta datele respective în regim de urgență. OPEE va respinge contestația în cazul în care din analizele efectuate se constată faptul că respectiva contestație este neîntemeiată.

8. DREPTURILE PARTICIPANTULUI LA PZU/PPZ

8.1. Să constituie garanții financiare comune pentru PZU și PPZ.

8.2. Să solicite OPEM modificarea repartiției nominale a valorii garanției financiare între PZU și PPZ cel mult o dată pe săptămână, cel mai târziu în penultima zi lucrătoare a săptămânii, înainte de ora 14:00.

8.3. Să solicite OPEM scoaterea de sub obligații a Băncii garante înainte de expirarea termenului de valabilitate a SGB/rambursarea valorii garanției financiare constituită în contul curent de garanții al OPEM/acordul pentru închiderea contului escrow sau pentru diminuarea valorii garanțiilor financiare în condițiile respectării prevederilor de la pct. 6.15. - pct.6.22.

8.4. Să majoreze valoarea garanțiilor financiare fără a solicita acordul OPEM.

8.5. Să conteste printr-o notificare scrisă, transmisă la OPEE, valoarea garanției disponibile/data limită până la care poate tranzacționa la cumpărare în condițiile expirării valabilității SGB, după caz, în situația în care consideră că oricare dintre acestea conține date incorecte.

9. OBLIGAȚIILE PARTICIPANTULUI LA PZU/PPZ

9.1. Participantul la PZU/PPZ va întreprinde toate demersurile necesare în vederea constituirii garanțiilor financiare cu cel puțin 2 (două) zile bancare lucrătoare anterioare zilei de tranzacționare în care Participantul la PZU/PPZ dorește să introducă oferte de cumpărare.

9.2. Să ia măsurile necesare pentru prelungirea termenului de valabilitate a SGB sau pentru emiterea unei noi scrisori de garanție bancară de plată în conformitate cu prevederile de la pct. 6.12. și pct. 6.14.

9.3. Să transmită o adresare privind repartizarea valorii garanției financiare comune între PZU și PPZ.

9.4. Să transmită o adresare privind repartizarea valorii garanției financiare comune, între PZU și PPZ, în cazul în care solicită diminuarea/majorarea valorii garanției financiare comune pentru PZU și PPZ.

9.5. Să solicite acordul OPEM în vederea diminuării valorii garanției financiare constituită sub forma unei SGB/în contul curent de garanții al OPEM/contul escrow.

9.6. În cazul în care a notificat o contestație, să comunice informațiile suplimentare solicitate de către OPEM.

9.7. Să utilizeze adresa de email comunicată în cadrul datelor de contact declarate conform *Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPEM*.

10. DREPTURILE OPEE

10.1. Să monitorizeze perioada de valabilitate a SGB emisă de Participantul la PZU și/sau PPZ în favoarea OPEM și să invalideze oferta/ofertele de cumpărare introdusă/introduse de Participantul la PZU și/sau PPZ, în cazul în care valabilitatea SGB nu a fost prelungită conform prevederilor de pct. 6.13.

10.2. Să monitorizeze valoarea garanțiilor financiare, să calculeze nivelul valorii garanției de validare și a celei disponibile și să invalideze ofertele introduse de Participantul la PZU și/sau PPZ a căror valoare este mai mare decât valoarea garanției de validare/ disponibile.

10.3. Să execute garanția financiară, în situația în care primește de la Banca cont central rapoarte de refuzuri datorate lipsei de disponibilități din contul Participantului la PZU și/sau PPZ, în conformitate cu prevederile de la pct.6.10.

10.4. Să refuze diminuarea valorii garanției financiare, solicitată de Participantul la PZU și/sau PPZ, dacă valoarea rezultată după reducerea solicitată nu acoperă obligațiile de plată ale Participantul la PZU și/sau PPZ.

10.5. Să refuze scoaterea de sub obligații a Băncii garante înainte de expirarea termenului de valabilitate a SGB /închiderea contului escrow/rambursarea integrală a sumei din contul curent de garanții, în cazul în care în Conturile centrale al PZU și/sau PPZ, după caz, nu au fost încasate sumele aferente obligațiilor de plată ale Participantului la PZU și/sau PPZ.

10.6. Să respingă contestația, în cazul în care se constată că aceasta este neîntemeiată sau în cazul în care Participantul la PZU și/sau PPZ nu furnizează informațiile suplimentare solicitate de către OPEE.

11. OBLIGAȚIILE OPEE

11.1. Să introducă în sistemul de calcul al garanției de validare, valoarea garanției financiare aferentă PZU și/sau PPZ, repartizată de Participantul la PZU și/sau PPZ.

11.2. Să transmită acordul său pentru diminuarea valorii garanției financiare dacă valoarea rezultată după reducerea solicitată acoperă obligațiile de plată ale acestuia și să actualizeze noua/noile valori ale garanției de validare, diminuate, în platformele de tranzacționare PZU/PPZ.

11.3. Să transmită acordul său pentru scoaterea de sub obligații a Băncii garante înainte de expirarea termenului de valabilitate a SGB/închiderea contului escrow/rambursarea integrală a sumei din contul curent de garanții dacă au fost încasate integral în Conturile centrale al PZU și/sau PPZ, după caz, sumele aferente obligațiilor de plată ale Participantului la PZU și/sau PPZ.

- 11.4. Să calculeze nivelul valorii garanției de validare/garanției disponibile în vederea validării ofertei/ofertelor de cumpărare ale Participanților la PZU și/sau PPZ în conformitate cu prevederile de la pct. 6.5 și la termenele prevăzute la pct. 6.6.
- 11.5. Să actualizeze Registrul electronic cu informații privind garanțiile financiare.
- 11.6. Să corecteze datele respective, în regim de urgență, dacă valoarea garanției disponibile / data limită până la care poate tranzacționa la cumpărare în condițiile expirării valabilității SGB, după caz, conține date eronate.